

VODA

Máme štěstí, že žijeme v místě, kde nás dosud nedostatek vody zas tak moc netrápil. Pitnou vodou splachujeme toaletu, zaléváme trávník a na zahradě máme každé léto vlastní bazén. Posledních pár let ale kvůli suchým a teplým létům vody ubývá. Pitnou vodu bychom proto měli využívat primárně k tomu, k čemu je určena – k pití.

PIJTE „VODOVODU“ I NA DOVOLENÉ

Možná si ani neuvědomujeme, že otočit kohoutkem a napít se není po celém světě samozřejmostí. V celé EU ale platí, že

kohoutková voda je absolutně nezávadná. To znamená, že se nemusíte bát pít „vodovodu“ ani na dovolené.

- Pokud jste vodu delší dobu nepouštěli (třeba když jste byli během víkendu pryč), nechte ji nejdříve asi půl minuty odtéct. Budete mít jistotu, že pijete čerstvou vodu.
- Bíle zakalenou vodu stačí nechat pár minut odstát. Zakalení vzniká rozptýlením vzduchu v trubkách a není nijak závadné.
- Ujistěte se, že máte čisté sítko vodovodní baterie, mohou se na něm zachycovat nečistoty z trubek.
- Nepoužívejte teplou kohoutkovou vodu.
- Vodu si můžete stočit předem do lahví a uskladnit v ledničce nebo ve sklepě, aby byla správně vychlazená. Vždy ji ale uchovávejte mimo světlo a bez přístupu vzduchu.

NEPLÝTVEJTE!

Voda je sice obnovitelný zdroj, ale i jí by se mělo šetřit. Můžeme začít tím, že nebudeme v domácnosti zbytečně plýtvat, ať už to znamená zastavení vody během čištění zubů nebo instalaci moderních měřicích technologií, které umí spotřebu vody snižovat. U spousty našich činností je možné pitnou vodu nahradit

buď dešťovou, nebo odpadní vodou. Myslete na to, že nižší spotřeba také znamená nižší výdaje a více peněz v kapse.

Většinu pitné vody spotřebujeme v koupelně a v kuchyni, ale několik litrů padne také na zalévání trávníků a rostlin. Přitom k zalévání zahrady se vyplatí nacytat dešťovou vodu.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

... zhruba miliarda lidí na světě nemá přístup ke kvalitní pitné vodě?

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

... průměrný Čech spotřebuje kolem sta litrů pitné vody denně? K pití ale využíváme jen asi 4 % její celkové spotřeby.

Když delší dobu neprší, klidně použijte pitnou vodu, ale držte se následujících zásad:

- **Zalévejte raději ráno nebo večer.**
- **Zalévejte dvakrát týdně po větších dávkách (ne každý den a trochu).**
- **Prokypřete půdu motyčkou, zmenšíte tím rychlost odpařování vody.**

VYUŽIJTE DEŠŤOVKU!

Dhaduje se, že až polovinu vody, kterou v domácnosti spotřebujeme, můžeme pohodlně nahradit dešťovou vodou. Největší využití má při zahradničení, ale je také možné ji upravit na užitkovou a používat například ke splachování toalety. Zřejmou výhodou

používání dešťové vody je, že je zcela zdarma. Neobsahuje chlor ani soli, proto je na zalévání vhodnější než pitná voda, která může naopak některým druhům rostlin spíše ublížit. Investice do sběrné nádoby se vám poměrně rychle vrátí – bude se vám snižovat účet za vodu.

JAK ZACHYTIT DEŠŤ?

Nejjednodušší způsob je postavit pod okap velkou plastovou, kovovou nebo dřevěnou nádrž, do které bude voda stékat rovnou ze střechy. Takto posbíranou vodu je možné bez jakékoliv úpravy používat na zalévání zahrady. Na zalévání trávniku padne zhruba 20–50 litrů vody na jeden metr čtvereční každý týden, a to už se na účtech projeví.

Trochu náročnější na pořízení jsou podzemní nádrže na vodu, tzv. retenční jímky. Vodu

v nich je možné skladovat déle, protože je pod zemí nižší a stabilnější teplota, nádrž navíc stojí mimo přímé sluneční paprsky. Nádrže bývají větší než sudy postavené pod okapem, takže vám pomohou přečkat i delší období sucha. Než voda steče do jímky, prochází zpravidla přes filtrační systém, takže ji můžete použít nejen na zahradě, ale i při mytí auta nebo na úklid v domácnosti, protože se v ní nenacházejí nečistoty.

MŮŽU VYUŽÍT DEŠŤOVKU I DOMA?

Dešťovku je možné využívat i v domácnosti. Podmínkou jsou dva oddělené rozvody vody, aby nedošlo k promíchání pitné a srážkové vody. Filtrovaná dešťová voda se hodí na praní prádla. Bývá totiž měkčí než pitná voda

a lépe se v ní rozpouštějí prací prášky. Ideální je také na splachování toalety. V obou případech se voda neusazuje tolik jako pitná a nevytváří se takové množství vodního kamene.

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

... dešťovou vodu lze upravit na pitnou? Proces přeměny dešťové vody na pitnou je ale poměrně náročný, a úspory by tedy nebyly nijak závratné. Více se vyplatí používat dešťovou vodu jako užitkovou.

ODPADNÍ VODY?!

Zvíce než sto litrů vody, které denně spotřebujeme, používáme většinu jako užitkovou – tedy k něčemu jinému než k pití a vaření. Takto spotřebovaná voda se po použití nazývá odpadní voda. Je to taková voda, která je znečištěna lidskou činností. Obsahuje v sobě například mýdlo, šampón, mycí prostředky apod. Ale i takovou vodu můžeme znovu použít a ušetřit „vodovodu“. Abychom z odpadní vody udělali opět vodu

k použití, musí dojít k jejímu vyčištění. Čištění probíhá buď za pomoci velmi důkladné filtrace a následného čištění pomocí UV záření, nebo biologicky, kdy k čištění přispívají mikroorganismy (ale potom je potřeba dodatečná dezinfekce). Upravenou vodu je potom potřeba skladovat v pevné nádrži, která může být umístěna v domě nebo pod zemí a do které je možné současně ukládat i dešťovou vodu.

Odpadní vody dělíme na bílou, šedou a černou vodu.

Bílá voda nebo také provozní voda má mnohem nižší nároky na kvalitu než voda, kterou používáme v kuchyni nebo k mytí rukou a koupání. Využívá se ke splachování toalety, úklidu nebo také k zalévání zahrad. Pomocí filtrace a čištění ji můžeme získávat z šedé odpadní vody.

Šedá voda má nižší stupeň znečištění než černá voda. Jedná se o splaškovou vodu z koupelny (z umyvadla, sprchy nebo vany), z myčky nádobí nebo z pračky. Šedá voda se dá využít ke splachování toalet, ale také k topení, má totiž velký tepelný potenciál. V šedých vodách je obsaženo více tepla než v ostatních vodách (například v porovnání s vodou dešťovou). Toto teplo je možné

z šedých vod odebírat pomocí tepelných čerpadel a využívat ho buď zpětně pro ohřev užitkové vody, nebo na vytápění domu. Na ohřev užitkové vody padne v domácnosti zhruba 10-25 % veškeré spotřebované energie. Instalace tepelného čerpadla tak může pomoci ušetřit poměrně velkou část nákladů. Tomuto systému se říká rekuperace tepla z odpadních vod a je vhodný jak pro domácnosti, tak pro větší objekty, jako jsou školy nebo hotely. Šedá voda je vhodná pro přeměnu na bílou vodu.

Černá voda je splašková voda z toalety a její nároky na vyčištění jsou vysoké. Z tohoto důvodu je vhodná pouze pro tvorbu hnojiva.

Využívání jak dešťové, tak šedé odpadní vody v domácnosti se hodí zejména tam, kde jsou problémy s dodávkami pitné vody. Důležité ovšem je, aby měl dům dobře oddělené vodovodní soustavy na užitkovou a pitnou vodu.

»» CO MOHU UDĚLAT JÁ?

- »» Při čištění zubů nenechávejte téct vodu.
- »» Sprchováním můžete oproti koupání ušetřit až 100 litrů vody.
- »» Poříděte si úsporné sprchové hlavice.
- »» Když nejste delší dobu doma (jedete na dovolenou), vypínejte hlavní uzávěr vody.
- »» Dávejte si pozor na protékající toaletu a kapající kohoutky. Zatímco kapající kohoutek vás může připravit o 50 litrů vody denně, silně protékající toaleta spotřebuje klidně i dva tisíce litrů.
- »» Nemyjte nádobí pod tekoucím proudem vody. Raději si napustíte plný dřez a umyjte nádobí v něm.
- »» Jestli máte myčku, pouštějte ji jen tehdy, když je úplně plná.
- »» Stejně tak nepouštějte pračku, dokud ji nenaplníte. Při koupi pračky si vybírejte takovou, která má menší spotřebu vody i elektřiny.
- »» Poříděte si na toaletu dvoufázové splachování. Poloviční splachování spotřebuje asi 3 litry vody, zatímco plná nádrž má kolem 6 litrů.

